

Canadian Polish Congress Kongres Polonii Kanadyjskiej

Historia Kongresu Polonii Kanadyjskiej w Brytyjskiej Kolumbii

CPC/KPK BC

1950 - 2000

Autor - Andrzej Kopczynski
Prezydent KPK BC w latach 1994 – 1996

2013

Historia Kongresu Polonii Kanadyjskiej Okręgu Brytyjska Kolumbia. Canadian Polish Congress BC Branch 1950 – 2000

Spis treści:

Spis treści.....	2
Lista prezesów KPK Okręgu BC od początku istnienia do 2000 roku.	2
Słowo wstępne.	3
Początki Kongresu w BC.....	4
Lata sześćdziesiąte.	8
Lata siedemdziesiąte.	19
Lata osiemdziesiąte – papieża Jana Pawła II i Solidarności	20
Lata dziewięćdziesiąte - jubileuszy: 50-lecia KPK, 70-lecia Zgody, 50-lecia Parafii, 50-lecia SPK, 25-lecia KPH	26

Lista prezesów KPK Okręgu BC od początku istnienia do 2000 roku.

1950 – 1953	Włodzimierz Czetwertyński
1953 – 1959	mec. Jakub Kaliski
1959 – 1961	Józef Grębski
1961 – 1964	inż. Franciszek Siudut
1964 – 1965	Karol Rekliński
1965 – 1966	Bolesław Liszkowski
1966 – 1968	inż. Franciszek Siudut
1968 – 1969	Leopold Klepalski
1969 – 1970	Michał Awsiukiewicz (do lutego 69) – Karol Rekliński (od marca 69)
1970 – 1971	Karol Rekliński
1971 – 1972	Józef Stawecki
1972 – 1973	Stanisław Zalot
1973 – 1974	Feliks Mazurek
1974 – 1977	dr. Walter Kazuń
1977 – 1980	Leon Fus
1980 – 1981	Karol Rekliński
1981 – 1983	Bolesław Wiliński
1983 – 1985	Elżbieta Nestorowicz
1985 – 1987	Henryk Jopowicz
1987 – 1992	Feliks Mazurek
1992 – 1994	Bolesław Wiliński
1994 – 1996	inż. Andrzej Kopczyński
1997 – 1998	dr. Grazyna Grace Pawlikowski (do lutego Wiktor Wierzbicki)
1998 - 2000	Edward Dornia

Słowo wstępne.

Sięgnąłem do moich starych notatek, i znalazłem że w 1994 miałem spotkanie z ks. Elżbietą Czetwertyńską, z domu Wielopolską, w jej mieszkaniu #204 - 1775 West 11 Ave w Vancouver . W notatkach mam jej ówczesny numer telefonu: 732-8209. To właśnie pani Elżbieta opowiadała mi wtedy o początkach pobytu w BC, o podaniu do do Governora BC w sprawie osiedlenia się w BC, o pobycie na Vancouver Island , o prowadzeniu hotel-lodge. Pani Elżbieta pokazywała mi albumy ze zdjęciami i pamiątki, a na koniec spotkania podarowała mi kilka zdjęć i kopię artykułu z Vancouver Sun o ich przyjeździe do BC. Pierwszy prezes KPK Okręgu BC był postawnym mężczyzną, wzrostu prawie 2 metry i uwielbiał sport, a w szczególności grę w tenisa.

Anna Kopczyński – moja żona – miała także okazję rozmawiać z p. Elżbietą Czetwertyńską w SPK . SPK posiadało dużą bibliotekę, z której żona regularnie wypożyczała książki. Była tam kiedyś z małym Andrewem, i do stolika przysiadły się dwie panie, w tym p. Elżbieta Czetwertyńska. Panie zaczęły od "cmokania" nad Jędrkiem, który dopiero miał pięć miesięcy. Pani Elżbieta wspominała że mnie poznała, uważała że jestem b. pracowity, przypomniała że mężczyźni przeważnie czują się bardzo silni, że jej mąż uprawiał intensywny sport, rzadko pozwalał wygrać przeciwnikom, oraz że ona ostrzegała, żeby oszczędzał się, bo jest dużym mężczyzną, a serce ma chore. Wspomniała że zmarł na atak serca w wieku 57 lat, a mógł żyć znacznie dłużej.

Miałem też okazję być w mieszkaniu pani Alfredy Żurowskiej, w West Vancouver, gdzie spędziłem kilka godzin słuchając opowiadań o budowie Domu Polskiego PT Zgoda. Pani Żurowska wspominała, że jej mąż dobrze zarabiał, ale rzadko przynosił wypłatę do domu, zawsze coś było potrzebne przy budowie, i tylko część wypłaty pozostawała na życie. Dość często bywała na budowie, i przynosiła kanapki dla pracujących osób. Zawsze dla kilku lub kilkunastu osób. Pani Żurowska podarowała mi sporo zdjęć i programów z lat jubileuszu 100-lecia Kanady, otwarcia PT Zgoda, poświęcenia sztandaru, czy pogrzebu prez. Sługockiego. Z tego miejsca obu paniom chciałbym serdecznie podziękować, dzięki nim jest możliwe przekazanie historycznych z zdjęć i dokumentów następnym pokoleniom.

Pierwszym skarbnikiem KPK Okręgu BC był pan J. Urbanowski, późniejszy współzałożyciel Koła Przyjaciół Harcerstwa w Vancouver, który również przekazał mi sporo informacji o pierwszym zebraniu KPK, oraz o pierwszych latach kongresowej historii. Opowiadał o swojej przeszłości i podarował mi kilka pamiątek, za co odwdziczyłem się przy wydaniu skryptu o Jubileuszu 25-lecia Koła Przyjaciół Harcerstwa, którego szatę graficzną opracował Tadeusz Marcak.

Muszę też podziękować panu Janowi Kochanowskiemu, za jego pamiątki, panu Józefowi Podejce za medale, proporczyki i zdjęcia, panu Feliksowi Mazurkowi i jego żonie za zdjęcia i pamiątki o KPK, panu Bolesławowi Wilińskiemu za zdjęcia i kopie, pani Elżbiecie Nestorowicz za zdjęcia, opowiadania i kopie dokumentów, panu Stanisławowi Borowiczowi, Janowi Pożniakowi za zdjęcia i opowiadania, Państwu Janinie i Bolesławowi Grzybowicz za pomoc w kontaktach, p. Jadwidze Runcewicz za wspomnienia i kontakty, pani Eli Kozłowskiej za wiele zdjęć, panu Edwardowi Gackowi za zdjęcie, i wspomnienia o prez. Żurowskim, panu Tadeuszowi Kaweckiemu za artykuły i zdjęcia, p. Jozefowi Staweckiemu za konsultacje listy prezesów KPK. Także pragnę podziękować państwu Gałysa, pani Weronice Buch, pani Klepalskiej-Niedzielskiej, pani Jadwidze Label, Panu Józefowi Brożyna, pani Bożenie Zonenberg, pani Annie Owczarzak, pani Elżbiecie Kozłowski oraz Siostrom Służebniczkom z parafii św. Kazimierza, które wtedy pomagały mi ogromnie. Przepraszam jeśli kogoś pominąłem, w końcu minęło już blisko 20 lat. Sporo z tych osób już od nas odeszło, ale będziemy o nich pamiętać.

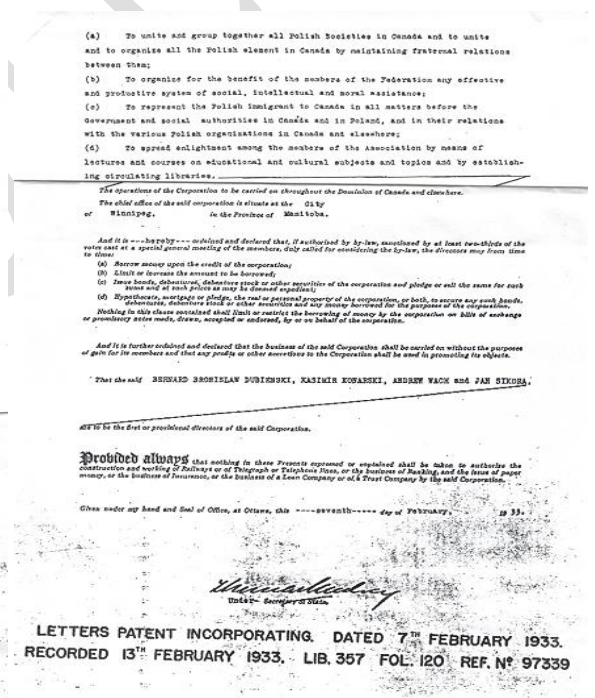
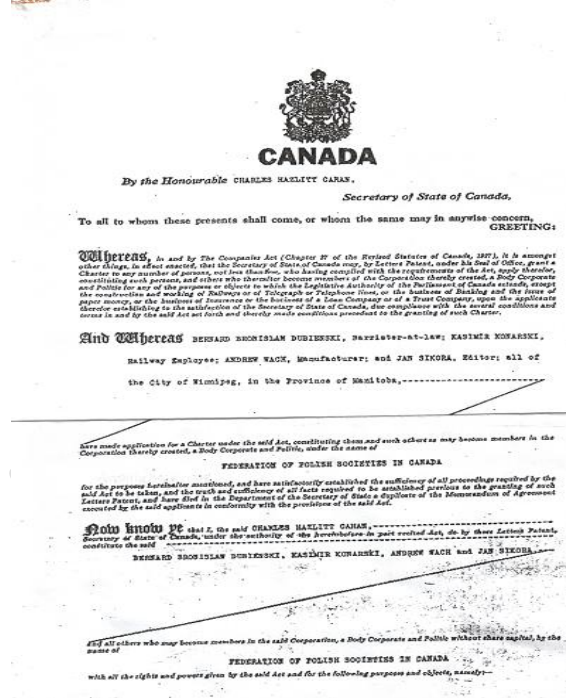
Zapraszam wszystkich do nadsyłania pamiątek na adres obecnego Zarządu KPK Okręgu BC. Na koniec dziękuję członkom Zarządów Okręgu BC lat 90-tych i jubileuszowych – bez waszej pracy nie byłoby sukcesów.

Moja kadencja jako prezes KPK wypadła na czas 50 lecia KPK w Kanadzie. Rocznicą to bardzo ważna dla KPK i Polonii. Od II WŚ, czyli od wielkiej żołnierskiej emigracji do Kanady miało wtedy także 50 lat.

Czas przemija a historia zostaje, Andrzej Kopczyński

Początki Kongresu w BC

Kongres Polonii Kanadyjskiej powstał po przekształceniu Stowarzyszenia Organizacji Polonijnych w Kanadzie (Federation of Polish Societies in Canada), które wcześniej zostało zarejestrowane w Winnipegu 7 lutego 1933 roku. Do drugiej wojny światowej Winnipeg był największym skupiskiem Polonii w Kanadzie – wg spisu z 1933 roku ponad 112 tysięcy osób. Po II WŚ największym skupiskiem Polonii zostało Toronto, gdzie osiedliło się łącznie 250 tys. Polaków i Montreal – ponad 130 tys. Do BC przybyło kilka tysięcy Polaków.

Na zjeździe Federacji we wrześniu 1944 w Toronto przyjęto poprawki do statutu i regulaminu Stowarzyszenia, uchwalono też nową nazwę: Kongres Polonii Kanadyjskiej.

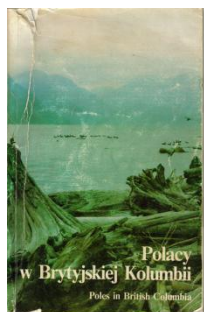
Po 1945 roku do BC sukcesywnie przybyło około 5 tysięcy osób polskiego pochodzenia, w tym wielu kombatantów, członków korpusu generała Andersa i dywizji gen. Maczka, w wyniku czego powstają polskie organizacje kombatantkie i cywilne, wzrasta liczba członków już istniejących organizacji, powstają nowe Koła SPK i inne struktury polonijne. PT Zgoda istniało od 1926 roku.

Z inicjatywy mec. Jakuba Kaliskiego i ks. Włodzimierza Czetwertyńskiego, którzy obaj zostali członkami SPK i PT Zgoda, utworzony został KPK Okręg BC, do którego wstąpiły Stowarzyszenie Polskich Kombatantów i Polskie Towarzystwo Zgoda mające już swoją siedzibę przy 4875 Victoria Drive w Vancouver. **11 listopada 1950 roku w mieszkaniu mec. Kaliskiego odbyło się pierwsze zebranie na którym prezesem Okręgu został wybrany Włodzimierz Czetwertyński. Pierwszym sekretarzem i skarbnikiem KPK został Józef Urbanowski.**

W 1950 roku przystąpiło do KPK Stowarzyszenie Biały Orzeł w Victorii, które także nabyło budynek. Od 1950 roku nadawany był półgodzinny polski program radiowy ze stacji CHUB w Nanaimo. Program powstał z inicjatywy księdza Kossakiewicza, dzięki ofiarnej pracy Eugeniusza Pławskiego i jego rodziny. W 1951 roku przybyli do stacji CHUB prezes KPK Włodzimierz Czetwertyński i vice pr. KPK mec. Jakub Kaliski, którzy wygłosili radiowe przemówienia do Polonii w BC mobilizujące Polonię do wspólnego działania. W roku 1951 obchodzono uroczyste jubileusz 25 lecia PT Zgoda.

Ten interesujący fakt, oraz wiele innych niezwykle interesujących wydarzeń, opisany jest we wspomnieniach Marii i Eugeniusza Pławskich w książce "Polacy w Brytyjskiej Kolumbii" wydanej nakładem Towarzystwa "Watra" w 1988 roku. Warto by było powtórzyć to wydanie.

Za zgodą autorów/redakcji tej wspaniałej książki o Polonii można by było stworzyć wydanie typu E-book, dostępne na całym świecie.

Redaktorzy: B. Czaykowski, M. Tworzecka, E. Fedyczkowska

W 1952 roku członkowie KPK; PT Zgoda i SPK podejmują uchwałę o wybudowaniu wspólnego budynku. "Stary" budynek PT Zgoda był już za ciasny aby pomieścić stale rosnącą Polonię, spotykającą się z różnych okazji, świąt, akademii, imprez dobroczynnych, lub zabaw.

Coroczny program działalności KPK zawierał obchody najważniejszych świąt narodowych, Konstytucji 3 Maja, Rocznicy Odzyskania Niepodległości, uroczystości 11 listopada, rozpoczynających się mszą w kościele św. Kazimierza i kończących się akademią i występami artystycznymi. Tradycyjnie składano 11 listopada wieniec pod pomnikiem Nieznanego Żołnierza w Vancouver.

W kwietniu 1953 roku Włodzimierz Czetwertyński, z poręki Henryka Pybus Bell-Iringa, otrzymał pracę i przeniósł się do luksusowego ośrodka "Eaglecrest Lounge" Qualichan – na Vancouver Island, gdzie wkrótce został głównym zarządcą.

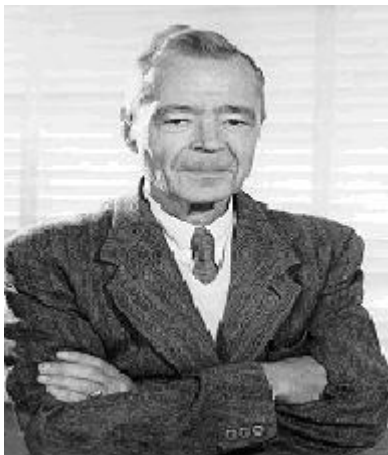

Henry Pybus Bell-Irving "Budge", Governor BC.

DO NOT COPY

Nowy prezes KPK Okr. BC mec. Jakub Kaliski podejmował od r 1953 wielokrotne próby podpisania porozumienia pomiędzy SPK i PT Zgoda o wspólnej budowie Domu Polskiego, które się nie powiodły. SPK zakupiło początkowo małą siedzibę – dom przy ulicy Joffre Street w Burnaby - w roku 1956. W listopadzie 1957 roku nastąpiło uroczyste wmurowanie kamienia węgielnego pod budowę Domu Polskiego PT Zgoda.

Z inicjatywy prezesa KPK mec. Jakuba Kaliskiego, inż. Siuduta i Józefa Grębskiego oraz prof. Williama Rose, utworzona została fundacja dla studentów języka polskiego na UBC. Dla prez. Kaliskiego edukacja Polonii i polskich dzieci była jednym z najważniejszych zadań Kongresu i Polonii. Dlatego też KPK w BC aktywnie wspierał powstawanie szkół polskich. Panie z Federacji Kobiet, która przystąpiła do KPK, najczęściej udzielały się w sobotnich szkołach, lub były w nich nauczycielkami.

prof. William Rose

William John Rose was born in 1885 near Minnedosa, Manitoba, and attended Wesley College where he prepared for missionary work in China. He won a Rhodes scholarship and studied at Oxford University where he obtained both his B.A. (1908) and M.A. (1912). He returned to Wesley College as a lecturer in classics and mathematics. In 1914, he went to Poland as a special worker for the World Students' Christian Federation. While there, Rose became keenly interested in Poland's history and culture. When World War I began he was in Austrian Silesia, where he was detained as an enemy alien. Between 1920 and 1927, he served as a relief worker in Poland with the YMCA. He also completed his Ph.D. at the University of Krakow (1926). After teaching at Dartmouth College, Rose accepted a position as Polish reader at the University of London and quickly rose to become head of the School of Slavonic Studies (1939-1950). Although retiring in 1950, Rose remained very active. He helped to establish the Department of Slavonic Studies at the University of British Columbia, served as a special lecturer there from 1951 to 1954, and in 1956 was named Professor Emeritus of Slavonic Studies. After leaving UBC he moved to Naramata, B.C., where he served on the staff of the Christian Leadership Training School, also known as the Naramata Centre. He died in 1968.

Do większych sukcesów KPK i prezesa Jakuba Kaliskiego należy zaliczyć akcję "Chleb dla Polski" zorganizowaną w latach 1956 – 1957. Mec. Kaliski był człowiekiem wyjątkowym - miał bardzo bogate życiowe doświadczenie. Urodził się w roku 1894 w Warszawie, brał udział w kampanii 1920 roku, ukończył prawo na UW w Warszawie. Opuścił Polskę we wrześniu 39 roku, przebywał w Wilnie do 1941 roku, następnie w Japonii, skąd dostał się do Vancouver. Był członkiem SPK od 1950 roku. Był doskonałym mówcą, potrafił rozstrzygać spory, ale też potrafił swoimi wystąpieniami w "Wieczorach przy mikrofonie" wywoływać wśród słuchaczy salwy śmiechu. Zmarł w marcu 1966 roku w Vancouver. Dużo więcej wspomnień o tym niezwykłym człowieku podanych jest przez Miłosławę Boska w książce "Polacy w BC". Za jego kadencji rozpoczęła się też budowa nowej siedziby P.T. "Zgoda" przy 4015 Fraser Street.

Poniżej zamieszczona jest kopia powielaczowego wydania biuletynu "Polak w BC" – apel do Polaków w BC o poparcie dla budowy Domu Polskiego.

Polak w B.C.

MARZEC 1956 R. Biuletyn Nr. 1

1926-1956

RODZAJ!

Wcześniejsze w.r. obchodziliśmy 30-tą rocznicę istnienia pierwszej organizacji polskiej w British Columbia - Pol. Tow. "Zgoda". W niedługim tym czasie tuż oficjalnie uzyskały i potwierdziły prawo, nadając jej "Charter". Sama nazwa organizacji wyszła z dobrych serc pionierów dla polskiej sprawy, tak braliśmy po dzieć dalszemu i znowu wszyscy od siebie dowiedzieć nas należy. Nie wszyscy z nich byli tak szczepili do czasu 30-tych lat - "Zgoda ich pamięci". Tym, którzy w tym w naszym czasie, znowu serdecznie gratulacje, co czasu założenia Pol. Tow. "Zgoda" rok rocznicę myślimy o tych członkach, którzy w różnych okolicznościach i z różnych przyczyn przyjeżdżali do B.C. Z kolei nam przyszedł w ustronie kontynuować sprawę polską w każdej dziedzinie, lecz w jednym kierunku - do jedności. W całym świecie Polacy wyrażali się zadowolenie z postępowaniem i z zapałem i obowiązkiem. Od najstarszej chwili aż do ostatniej wojny, historia Polaków w wybitnych przedsięwzięciach zapisała już honorem i ciałem, a także krewią i pracą. Dla Polaka nie ma rzeczy niemożliwych. - Zwracamy się i zwołujemy nas tu. Polonii nie są za dnia i nadszła nam realizować nas trudności przy udziale nas wszystkich. Wierzy, że nas wszyscy byli i są organizację zainicjowali. Władza Polka i każdy Polak winien uważać na swój obowiązek, by wad i należał do Odrodzenia Polackiego, gdzie na pewno stymulacja polskiej sprawy i zrealizacja się z wyjątkiem i tradycjami Odrodzenia Polackiego. Waleczność na nas obowiązki winni wykonać wszyscy, nie pojedynczo osoby. Tyko przez współpracę każdy wybitniejszy cel realizujemy szybko, bez wielkiego wysiłku, na jednej myśli i na wspólnych funduszach.

Zarząd Pol. Tow. "Zgoda", urocznie wszystkim w tym roku jubileuszowym, aby urzeczywistnić wyjątkowo szlachetnie członków i całej Polonii, głębi przez kilka lat już okazywane - szlachetnie budowa jednego Domu Polskiego w Vancouver dla całej Polonii. Apeluje do wszystkich serc polackich, wstępnie w sprawie organizacji Polackich, - przyjdźcie i pomóżcie - WYKONAJ NASZĄ SPRAWĘ POLSKĄ!

Lata sześćdziesiąte.

W 1959 roku prezesem KPK został wybrany Józef Grębski. W tymże roku został ukończony budynek P.T. Zgoda. KPK uczestniczył w stworzeniu Komitetu Millenium Polski Chrześcijańskiej, mającego przygotować uroczystości obchodzenia rocznicy w 1966 roku. Komitet ten kontynuował zbiórkę funduszy na potrzeby Funduszu Millenium za kadencji następných prezesów KPK Okręgu BC: inż. Siuduta, Karola Reklińskiego, i Bolesława Liszkowskiego. Fundusz Millenium zarejestrowany przy ZG KPK jako "charity" służy do dzisiaj i udziela stypendiów dla studentów polonijnych.

Od 1961 roku kieruje KPK inż. Franciszek Siudut.

Pod jego przewodnictwem KPK Okręg BC organizuje wielkie wydarzenie społeczne – "Tydzień Polonii Kanadyjskiej" w początkach października 1962 roku. Głównym celem było przekazanie Polonii i mieszkańcom BC dorobku kulturalnego, artystycznego - pokaz strojów i występy zespołów tanecznych w strojach ludowych. Imprezy odbywały się w różnych miejscach, także na stadionie, sporo zdjęć czarno białych pokazujących uczestników TPK zachowało się do dzisiaj.

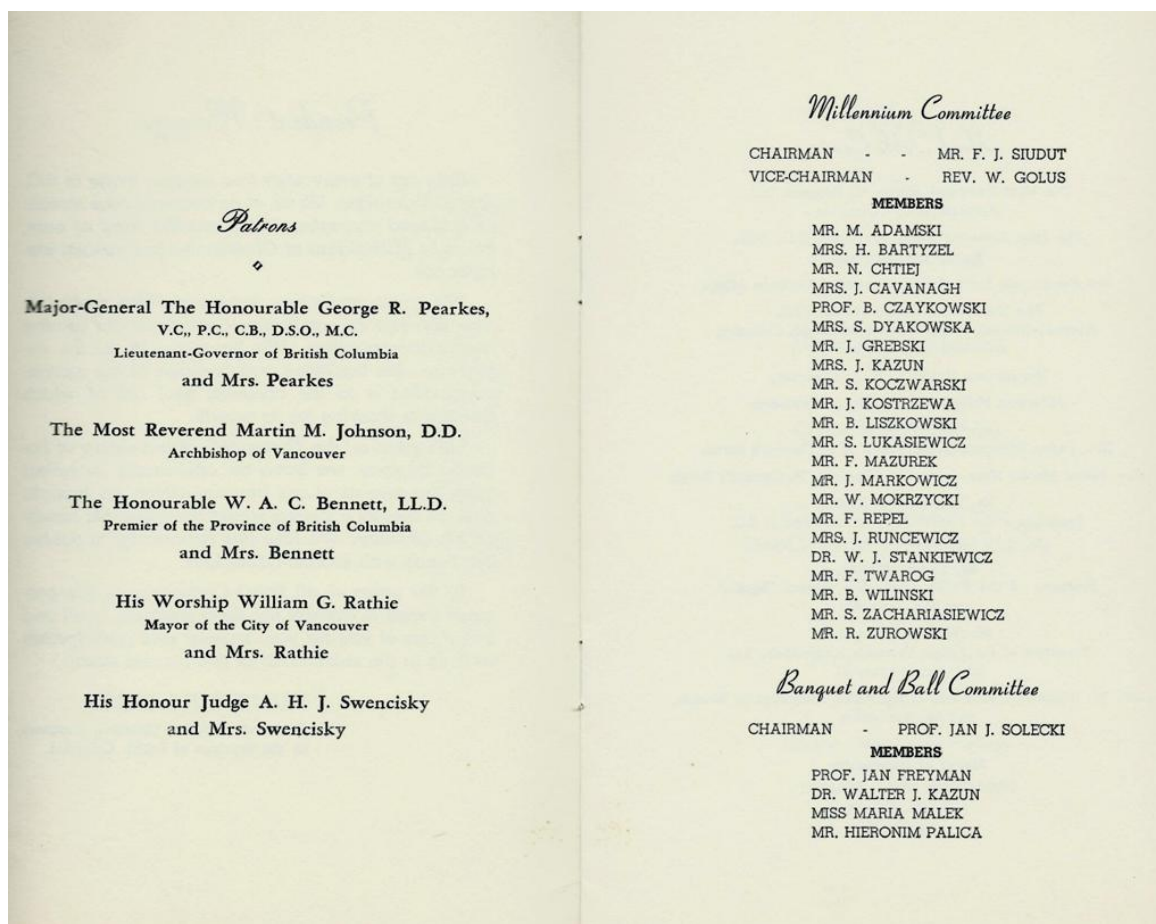

Kolejne jednoroczne kadencje prezesa KPK sprawowali w latach 1964-65 **Karol Rekliński**, i 1965-66 **Bolesław Liszkowski** kombatant udekorowany wieloma Krzyżami Zasługi, który w r 1967 wydał "Kronikę Polskiego Towarzystwa Zgoda".

W 1966 roku ponownie prezesem KPK został inż. Franciszek Siudut, który sprawował funkcję do końca 1968 roku. Leon Klepalski sprawuje zaszczytną funkcję prezydenta Canadian Folk Society, przygotowującej program uroczystości obchodów 100 lecia konfederacji kanadyjskiej.

Obchody uroczystości Tysiąclecia Chrześcijaństwa Polski odbyły się w maju 1966 roku. Zapoczątkowała je msza św. w Katedrze w Vancouver, celebrowana przez arcybiskupa Martina Michaela Johnsona, następnie odbyła się uroczysta akademie w teatrze Vancouver Playhouse, który posiada ponad 600 miejsc, na której okolicznościowe przemówienia wygłosili prezesi KPK i zaproszeni goście. Zachował się Program Akademii wydany z tej okazji.

(zdjęcie Programu Bankietu)

Kolejną wielką misję dla KPK przyniósł rok 1967 – Rocznica Stulecia Konfederacji Kanadyjskiej, Centennial of Canadian Confederation, a kulinarnym dniem obchodów był 1 lipca 1967 roku.

Reprezentacja KPK Okręgu BC wypadła wspaniale, Polonia pokazała że jest ważnym elementem wielokulturowości; przepiękne stroje, tańce, zespoły, a w finale udział w październiku w "Canadian Centennial Festival of Folk and Art" w Queen Elizabeth Theatre. Zachował się 32 stronicowy program: Centennial Prelude in Queen Elizabeth Theatre w Vancouver. Część stron poniżej:

C'mon along
for a free spree...

Jet CPA to Amsterdam and get a DAY ON THE HOUSE!

Start your European holiday in Amsterdam and sample unequalled Dutch hospitality, courtesy of the Amsterdam Tourist Association. As soon as you arrive you'll be given a day on the house — 26 free rides ranging from a welcoming cocktail, a 75 minute trip in a glass-topped canal boat (the best way to see Amsterdam) to a concert by the world-famous Concertgebouw Orchestra.

CPA flies you over the shorter Polar Route nonstop to Amsterdam from Vancouver. And sets you down just a jet hop away from most of Europe's major cities.

The fare is only \$575 on the 16-21 day economy round trip from Vancouver. But all you need to get started is 10% down.

YOUR FREE DAY ON THE HOUSE INCLUDES . . .

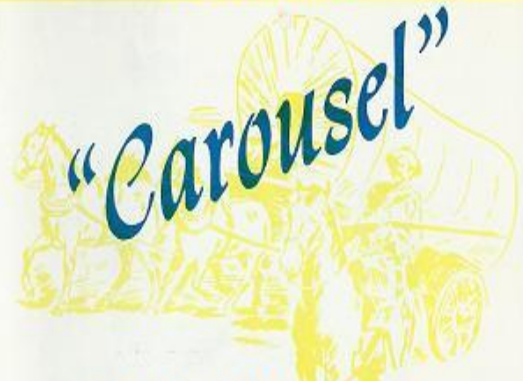

- Welcoming Cocktail
- Breakfast/Lunch
- Visit to Rembrandt's Home
- Night Club Entertainment
- Brewery Tours and Sampling
- Cultural Events
- 75-Minute Canal Boat Ride
- Visit to Rijksmuseum
- Choice of 3 Sumptuous Meals
- Visit to Anne Frank House
- Tour of Diamond Works
- And much, much more

SEE YOUR TRAVEL AGENT . . . and
FLY Canadian Pacific AIRLINES

100 B.C. CENTENNIAL

"Carousel"

QUEEN ELIZABETH THEATRE

CANADIAN Folk SOCIETY

2 PERFORMANCES
FRIDAY & SATURDAY
NOVEMBER 11th & 12th, 1966 — 8:00 p.m.

The decision of the Canadian Folk Society to present the "Centennial Carousel" as part of our Celebrations is praiseworthy.

Under the guidance of the Vancouver Branch, this notable event demonstrates the willingness of members to mark a great milestone in the history of our Province.

To make it possible, however, has meant the involvement of many people, all of whom have donated their time towards its success. I am gratified by their efforts and co-operation.

Every citizen of our Province can be proud of this addition to our list of activities. I thank the Canadian Folk Society for its commendable contribution to our Centennial Celebrations, and wish the Festival every success.

W. A. C. Bennett
Premier

OFFICE OF THE MAYOR

Wm. G. RATHIE
MAYOR

CITY OF VANCOUVER
BRITISH COLUMBIA

GREETINGS

I take pleasure in extending greetings from the Vancouver City Council to the Vancouver Branch of the Canadian Folk Society on this exciting occasion of their "Centennial Carousel".

I would like to commend our local branch for its fine efforts in keeping alive the traditions our ethnic groups have brought with them from every part of the world, and particularly for their efforts towards making our Centennial Year a success.

Our City is grateful to the participants who regularly give their audiences such pleasure and I know their performance will be received with enthusiasm this year.

Wm. G. Rathie
MAYOR

PHONE MU 4-6910

650 SEYMOUR ST
IN H. B. C. PARKADE

Tony & George's

Riviera

BARBERS
Specializing in Razorcutting & Styling

Manicurist

• • 8 BARBERS • •
APPOINTMENTS (OPTIONAL)

Shoeshine

For Quality
Dry Cleaning
Phone 522-2023
83 - 6th Street
(at Agnes)
New Westminster
B.C.
"Satisfaction Is
Our Guarantee"
FREE PICK-UP
and DELIVERY

MATTRESS COMPANY
125 WEST 71st AVENUE
VANCOUVER 15, B.C.

SEWING AND FINISHES
EMBROID. AIDS
HAND CROCH. YARN
KNITTING PATTERNS
REWEAVE, EMBROIDERED SLIPPERS
SHIRT BOTTLES

OPPOSITE HAND MADE LINENS
TAPPOUR, WOOD TABLES
EASTERN CHINA
SILK LINENS
SILK STOLE, CLOTHES
CURTAINS AND REVOLVERS

ENG CHOW CURIOS

"House of the Orient"
VANCOUVER, B.C.

1111 E. BROADWAY ST. TEL: 681-2222 1111 E. BROADWAY ST. TEL: 681-2222

CANYON COURT APARTMENT MOTEL

- 40 FULLY MODERN UNITS
- HEATED SWIMMING POOL
- 4-STAR RATING
- AAA
- T.V. • TELEPHONES • BACHELOR AND FULLY CONTAINED UNITS
- 10 MINUTES FROM VANCOUVER CITY CENTRE
- 1748 CAPILANO ROAD NORTH VANCOUVER, B.C.
- PHONE YU 8-3181

TELESOUND

FILM RECORDINGS LTD.

Motion Picture Producer Services

1010 SEYMOUR STREET,
VANCOUVER 2, B.C.

Tel.: 683-7020 — 681-0841

FOR THE FINEST IN RECORDING
SEE US FIRST

- CUSTOM RECORDING
- TAPE DUPLICATING
- DISK CUTTING
- MASTERING
- PRESSING

ROB ROY RESTAURANT

"RESTAURANT OF DISTINCTION"

PRIVATE DINING LOUNGES
AND BALLROOM

SALES MEETINGS
RECEPTIONS — BANQUETS

Centrally Located —
Edmonds at Kingsway

7309 EDMONDS, BURNABY
Phone 526-5952

FRED'S PHARMACY LTD.

1635 COMMERCIAL DRIVE

PHONE 255-0434

- FREE CITY-WIDE DELIVERY •

IF YOU CARE FOR SCANDINAVIAN FOODS
SHOP AT

DOVRE IMPORT — HAGEN'S DELICATESSEN

DR. W. G. BLACK

President
British Columbia
Folk Arts Council

As we enjoy this "Carousel" of the Folk Arts we also share in celebrating the one hundredth anniversary of the coming together in 1866 of Vancouver Island and the mainland to form the colony of British Columbia. On July 1st, 1867, the Dominion of Canada came into being, and four years later British Columbia became a province of the new nation. In the years since then our population has grown from a few hundreds to two million people, who have come from many parts of the world to make this beautiful and rich land their home. These immigrants and their descendants have worked together to make British Columbia a prosperous and rapidly developing province. Just as important as our economic growth are our developments in education, political democracy, social life, and culture.

We of the various immigrant peoples cherish the folk arts we brought with us from our former homelands, and gladly contribute them as our shares in the formation of the mosaic of culture now taking place both in British Columbia and in the rest of Canada. Our very diversities are testimony to the freedoms we enjoy, and from them we see emerging a unity which will prove far more stable and lasting than the enforced uniformities of totalitarian lands.

I wish to congratulate Mr. Leo Klepalski and the Executive of the Vancouver Folk Society for the splendid program they are providing for us, and also to give special greetings to the performing groups from Quebec City, Edmonton, Port Alberni, and the Fraser Valley. This is a good prelude to our Canada Centennial next year!

William G. Black

Dr. William G. Black
Chairman
British Columbia Folk Arts Council

LEO KLEPALSKI
President

On behalf of the Canadian Folk Society (Vancouver Branch), and of myself personally, I would like to thank you all, the Members, Leaders, Groups, Performers, Musicians and people with casual help for the outstanding success we all have achieved in this Centennial Year of British Columbia.

Working together we have been able to present 50 shows for the public in Vancouver and some in the neighbourhood and on Vancouver Island.

Next year the Canadian Folk Society will be celebrating the 35th anniversary of its founding in Vancouver. But above all we will commemorate Canada's Confederation Centenary. 1967 will be the Thank-giving year and I trust we all will give it good thought, more still of effort and dedication to Canada.

OUR GRATEFUL ACKNOWLEDGEMENT

WE WISH TO THANK

Members of the Folk Festival Committee
Honoured Guests
The Press
Radio
T.V.
Institutions and Department Stores and all those who displayed our show cards.
Advertisers
Theatre Staff
Last but not least Mr. John Stark the Producer
Mr. W. Gordon Brandreth the Master of Ceremonies
Mrs. Agnes Kripps for publicity and Handicraft Exhibition
Organizations for their participation in Handicraft Display
and all those who helped in the Festival.

The Centennial Committee of Vancouver
The Centennial Commission Ottawa

VANCOUVER SYMPHONY ORCHESTRA

MEREDITH DAVIES

MUSICAL DIRECTOR & CONDUCTOR

prezents

THE SECOND POP CONCERT OF THE 1966/67 SEASON

"INTERNATIONAL NIGHT"

Sponsored by the B.C. Telephone Company

NEXT THURSDAY, NOVEMBER 17th
8:30 P.M., QUEEN ELIZABETH THEATRE

featuring

the famous young Soviet violinist

VLADIMIR LANCMAN

... winner of the 1966 International Violin Competition held in Montreal

performing the

Mendelssohn Violin Concerto

programs

INESCO	Romanian Ekspody
TCHAIKOWSKY	Italian Caprice
SHOSTAKOVICH	Polka & Russian Dance
BRAMHMS	Hungarian Dance
an, GERRARD WILLIAMS	Four Traditional Irish Tunes

Tickets popularly priced at \$1.00 \$2.00 & \$3.00
Vancouver Ticket Centre, 630 Hamilton Street
Tous & Country Music Furnishings - Kerrisdale & Richmond
or change them at all Eaton Stores.

Second Tickets for the Vancouver Symphony "Subscription Concerts" are still available at a *reduced rate* - only 9 concerts for as low as \$11!
Take advantage of the service and enjoy beautiful music brought to you by the Vancouver Symphony Orchestra and great artists for the entire 1966/67 season.
Call the Vancouver Ticket Centre, MU 3-355 for more information!

Program

FRIDAY, NOVEMBER 11th, 1966, 8:00 p.m.

— CENTENNIAL PRELUDE —

Introduction: Leo S. Klepalki, President, Canadian Folk Society
Master of Ceremonies: Mr. W. Gordon Broadbent
Producer: Mr. John Stark
Program Assistance: Canadian Folk Society

O CANADA

- POLAND** "Thanksgiving" sponsored by the Canadian Polish Congress
B.C. Branch, Participants:
Choir, Conductor: Mrs. A. Seraphin,
Dancers, Canadian Polish Youth Circle, President: Mr. R. Zarowski
Orchestra, Patron: Dr. W. Kazan, Conductor: Mr. A. Dybicki
- SCOTLAND** "In the memory of Jack Gassy" Royal Scottish Country Dance Society, Director: Mrs. Pauline Barnes
- JAPAN** "Princess and the Temple" Canadian Japanese Community, Director: Miss Akemi Maruso
- UKRAINE** "Madley of Songs and Dances" Participants: St. Mary's Ukrainian Catholic Choir, Director: Rev. Basilica V. Sloboda, O.S.B.M., Ukrainian Dajpra Dance Ensemble, Director: Mr. John Kaminsky
Dance Producer: Mr. Victor Shewchuk
Junior Group, Director: Mrs. Agnes Kripps, Vice-President of Canadian Folk Society

INTERMISSION

- AUSTRIA** Selection of Dances and Orchestra, Director: Mr. Gordon Bell
- DOUKHOBOR FOLK SINGERS** Volga Boat Song, and Arise New Strength song, Director: Mr. Paul Raibie
- SLOVENIA** "Crown Wrath" dance, by Slovenian Society, President: Mr. Joe Moonik — Accordion: Mr. K. Rabic
- MENNONITE CHOIR FRASER VALLEY** "Selection of Songs" 70 Voice Male Choir, Choir-Conductors: Aren Marlene and Peter Janßen
Pianist: Phyllis Radikop, Organist: Evelyn Janßen,
Provincial Mennonite Secretary: Mr. G. G. Baum

(Each Group Donated a Centennial Post)

THE QUEEN

ISRAELI
FOLK SONG & DANCE RECORDS

(IHED-ARZI LABEL)

Imported Directly From Israel

Phone 684-7412

SMILIN' BUDDHA
CABARET

109 EAST HASTINGS ST.
PHONE 683-9567

Under management of Lechman Dass

TWO FLOOR SHOWS NIGHTLY:
11:00 P.M. - 1:00 A.M.
7 NIGHTS A WEEK

American, Chinese
and East Indian Cuisine

GARRETT'S GO-DOWN
3161 GRANVILLE at 16th
736-6721

and in our

GO-DOWN
art gallery

original wood block prints
original hand painted screens
by
leading Japanese Artists

FREE PARKING HYDROFT

CANADIAN FOLK SOCIETY (VANCOUVER BRANCH)
EXECUTIVE OFFICERS AND DIRECTORS

LEO S. KLEPALSKI, President & Chairman of Festival Committee

Mrs. T. G. FRIDGE	Vice President	BOARD DIRECTORS
Mrs. STEPHEN KRIPPS	Vice President	Mr. G. DJURKOVIC
Mr. SVEND JOHANSEN	Vice President	Mr. H. HANSEN
Mr. GORDON BELL	Vice President	Mr. M. H. HOLL
Mrs. E. LIDDON	Vice President	Mr. S. KRIPPS
Mrs. M. JOHANSEN	Rec. Secretary	Miss AKEMI MARUNO
Mrs. I. DONALD	Cor. Secretary	Mrs. F. MARCHAND
Mr. B. ACKERMANN	Treasurer	Mr. A. MELUL
Mrs. A. VEVERIS	Asst. Treasurer	Mrs. V. OUNAPUU
		Mr. P. REIBIN
		Mr. Z. SHELLER
		Mr. P. BARNES
		Mrs. L. M. VIIRI

KAU KAU
CORNER

Chinese & Western Foods
FREE DELIVERY

Phone 987-3377
987 Marine Drive, North Vancouver, B.C.

BOOKS for almost every taste and purpose
can be found, easily, at . . .

Duthie BOOKS

514 Hornby Street 684-4496
670 Seymour Street 685-3627
4560 West 10th Avenue 224-7012

& PAPERBACK CELLAR

MONAURAL & STEREO RECORDINGS
FOLK / CLASSICAL / POPULAR

PHONE 684-6712

Western School
of Commerce

Vancouver's Business
Training Centre

- Secretarial Training
- IBM Key Punch
- P.B.X.
- Accounting Machines

AFFILIATIONS
COAST TO COAST

We offer the most complete
Secretarial & Business
Training in a pleasant,
friendly atmosphere.

682-6281

712 Robson St., of Granville

IMPORTED FOODS
G & J MARKET

Wholesale - Retail -
Import - Export

2463 EAST HASTINGS STREET
VANCOUVER 6, B.C.
Telephone: ALpine 3-1720

Program

SATURDAY, NOVEMBER 12th, 1966, 8:00 p.m.

Introduction: Leo S. Klepalski, President, Canadian Folk Society
Master of Ceremonies: Mr. W. Gordon Brandreth
Producer: Mr. John Stark
Program Assistance: Canadian Folk Society

O CANADA

- SCOTLAND "Mary Isdale" by R.C. Highland Lassies - Vancouver,
Director: Miss Joan Fraser
- GERMANY "Folk Songs & Music", Club Berlin Children Choir, "Wolfgang
Amadeus" Mozart, Grandy Heubis, at the piano
Choir Conductor: Mrs. Angela Holmann
Club Berlin President: Mr. G. Schubert
- NATIVE INDIANS "Native Indian Culture" - Dances and songs, Directors: Mr. George
ALBERNI, B.C. Clestai
- ITALY "Dante Alighierio" Edmonsten, Virtuoso Accordionist: Mr. Nelly Peruch
- IRELAND Songs and Dances of Ireland, Director: Mrs. Colleen Donald
- ESTONIA Songs and Dances of Estonia, Choir Conductor: Mr. E. Raus
Director: Mrs. V. Ounapuu — Accordion: Mr. Ray Mikä

INTERMISSION

- ENGLAND "A Village Fair" music from the Rebel Maid and Merry England
Morris Dance - Rips of Marlow, Directors: Mrs. E. Liddon, Piano:
Mrs. E. Hall, Dance Producer: Mrs. Betty Briley W.I.S.E. Club
- QUEBEC CITY "La Belle Provence" Les Petits Bouchers, Conductor: Mr. Remy Gagne,
CHOIR Manager: Mr. Marcel Brabant
- PHILIPPINE "Dances of the Islands" Director: Miss E. Grazales, Folk Society;
Miss A. M. Valera
- UKRAINE "Stumka Dances" Edmonton Ukrainian Folk Arts Dancers
Director: Mr. Eugene Zwodetsky, Music: Mr. Nelly Peruch

Zachowały się także inne programy, z Centennial Festival jak ten z 22 października 1967 roku – występy w Queen Elizabeth Playhouse:

CANADIAN POLISH YOUTH CIRCLE

of the

POLISH FRIENDSHIP ZGODA SOCIETY

Director: Mr. R. Zurowski

Choreographer: Mrs. K. Wysplanski

and the

ST. CASIMIR'S PARISH BAND OF VANCOUVER

Conductor: Mr. W. Dybinski

Patron: Dr. W. Kazun

under the auspices of the

CANADIAN POLISH CONGRESS OF BRITISH COLUMBIA

present

Centennial Festival

at the

QUEEN ELIZABETH PLAYHOUSE

Sunday, October 22nd, 1967 at 7:30 p.m.

GREETINGS

On behalf of the Centennial Commission, I want to extend greetings, in this Confederation Year, to all Canadian Polish Youth.

Your vitality, enthusiasm and cultural heritage, dedicated to make Canada even greater in its next one hundred years, is typified by your Centennial Show this evening.

With great admiration, I am,

Sincerely yours,

MARIANNE LINNELL,

Director, Centennial Commission
and Alderman, City of Vancouver.

More than ever before the Centennial Year has brought to our attention the need for a united country built up by various ethnic groups.

It is encouraging that the youth groups of Polish origin are proud of their heritage and as a contribution to the Centennial Celebrations proudly present this concert.

On behalf of the Canadian Polish Congress, I extend the warmest congratulations to all participants and all those who have made this concert possible.

F. J. SIUDUT,

President, Canadian Polish Congress,
B.C. Branch.

Chairman's Message

POLISH-CANADIAN YOUTH feel it's their duty to take part in CANADA'S Centennial Confederation. The majority of them have never seen Poland, as they were born outside the boundaries or here in Canada.

Poland is a country smaller than the province of British Columbia with a population twice that of Canada. The people are very proud of their heritage. Polish people have not lost their spirit, which is expressed so vividly in songs, music and dances. They don't want to create another country within this country — they are proud of Canada as a nation of many different nationalities. All they want to do is to keep alive the ethnic tradition and also see that these youngsters grow up to be good citizens. The young descendants of Polish immigrants are glad to cultivate some of the customs and thereby contribute to the ever-growing Canadian culture and tradition.

R. ZUROWSKI,

Committee Chairman.

PROGRAMME

Director - - Mr. R. Zurowski
Master of Ceremonies - Dr. W. Kazun

"O CANADA"

- 1. The Flag Parade
2. Centennial Marching Girls
3. Introductory Address
4. Ballet ("Waltz of the Flowers" from "The Nutcracker Suite" by Tchaikowsky)
5. Mazur (Dance from the district of Mazury, performed by the older group)
6. Band (Medley of Polish folk songs)
7. Goralski (Highland dance of the Tatra mountains)
8. Oberek (a dance from Opoczno performed by the younger group)
9. Trejak (Country folk dance performed by the youngest group)
10. Kujawiak (a slow dance from the Kujawy region)

INTERMISSION

- 11. Polonaise (Best known Polish dance - internationally adopted)
12. Band (Polish waltzes)
13. Opoczynski (a Polka from Opoczno danced by the youngest group)
14. Piano by Henry Szefer -
1. Mazurka Op. 68, No. 2, E Minor
2. Polonaise Militaire Op. 40, No. 1, A Major
15. Oberek (a fast, volatile dance performed by the older group)
16. Polka duet (a variation of the popular Polka)
17. Band (a selection of well-known tunes)
18. Krakowiak (older group)
19. Krakowiak (younger group)
20. Krakowiak (youngest group)
21. Centennial Birthday Celebration
22. Krakowiak duet

FINALE

Set Decorations by Mr. F. Mazurek and Mr. R. Zurowski

YOUTH GROUP OF POLISH FRIENDSHIP "ZGODA" SOCIETY
Vancouver, B.C.

PERFORMERS

OLDER GROUP:

Bosenna Awstukiewicz, Janina Borowska, Natalia Cholyk, Krystyna Jaworska, Teresa Jaworska, Elzbieta Kiaruczanko, Wanda Kolanko, Teresa Labelle, Elzbieta Lopianowska, Elaine Lush, Virginia Mielczarek, Anna Milezanowska, Patricia Read, Irena Wasilewska, Kazimierz Borowski, Henryk Balaban, Albin Dukowski, Edward Gacek, Jozef Gajda, Reimond Grzybawicz, Ken Koscielni, Zygmunt Maraz, Wieslaw Reklinski, Henryk Szajer, Zbigniew Tadeuszow, Filip Zlomanczyk, Jan Zlomanczyk.

YOUNGER GROUP:

Alicja Bakotawska, Alicia Borgowska, Sandra Baxter, Georgina Buchanan, Aleksandra Cholyk, Alicja Cholyk, Krystyna Cholyk, Mary Dabest, Krystyna Gabrych, Krystyna Gajda, Barbara Jaworska, Jadwiga Karbowski, Ely Kosa, Irena Kubot, Corinne McCann, Teresa Milezanowska, Maria Nowak, Bonnie Petula, Krystyna Reklinska, Krystyna Smolinska, Rosanne Saraphim, Vicky Seraphim, Grazyna Szakun, Krystyna Szajer, Danuta Tadeuszow, Helen Trojanowski, Ewa Twarog, Marisa Van Ghans, Teresa Zielińska, Stefan Balaban, Piotr Borowski, Robert Cholyk, Robert Gabrych, Tomasz Gajda, Leszek Kolanko, Stefan Kolanko, Chris Kamensek, Tony Kamensek, Andrzej Kubot, Andrzej Oront, Edward Osterman, Leslia Osterman, Kristine Paczek, Dennis Petula, Gregory Petula, Tony Petula, Joe Seraphim, Stefan Stencel, Jarek Szakun, Andrzej Twarog, Leszek Twarog, Czeslaw Wota, Mark Zieliński.

ST. CASIMIR'S BAND

Members: Krystyna Cieschowska, Richard Balaban, John Gajda, Edward Gontas, George Kamensek, Bernice Kazun, Stanley Kazun, Teresa Kazun, Edward Kazun, Bernadette Nezil, Richard Patrazewski, Richard Skoczylas, Christopher Urbanowski, Edmund Wiktorowicz, Edward Tokarczyk.

COMMITTEE

Chairman — Mr. R. Zarowski

Mrs. M. Borowski

Mr. J. Borowski

Mr. W. Dybinski

Dr. W. Kazun

Mrs. G. Labelle

Mr. F. Mazurek

Mrs. J. Milezanowska

Mr. F. Siudut

Mr. A. Szefer

Mrs. M. Zieliński

Mr. E. Zieliński

Kolejnym prezesem KPK w 1968 roku był Leon Klepalski, prezes Canadian Folk Society Vancouver Branch. Rok 1968 proklamowany został w Kanadzie "Rokiem Młodzieży" i przyniósł następne wyzwanie – Okręg BC z pomocą funduszy \$3000 od Rządu Federacyjnego w Ottawie, wyprawił młodzieżowy zespół pieśni i tańca na centralne uroczystości w Edmonton, które odbyły się 4 lipca 1968 roku.

W 1969 roku przez kilka miesięcy prezesem KPK był Michał Awsiukiewicz, a od lutego po jego wyjeździe, funkcję objął ponownie Karol Rekliński. Na ten rok przypadła uroczysta rocznica 25 lecia KPK. Z inicjatywy KPK w 1970 roku zwołany został wiec w sprawie budowy polskiego domu dla seniorów, później powołano Komitet Budowy Domu Seniorów w Vancouver w składzie: inż. Franciszek Siudut, ks. Wojciech Golus, Henryka Filipowicz, Margarita Iwańczyk, Jan Freyman, Zygfryd Sujkowski, Jan Matusiak, Aleksander Bartyzel, Anna Sujkowska, Stanisław Zalot i Jadwiga Runciewicz. Był to też rok ochodów 500-lecia urodzin Mikołaja Kopernika. W roku 1970 wypadła także rocznica Mordu Katyńskiego i KPK zorganizowało liczne akademie z udziałem Chóru KPK, wyświetlanie filmów, o jeńcach polskich wymordowanych przez NKWD.

Lata siedemdziesiąte.

Od 1971 roku do 1972 roku funkcję prezesa pełnił Józef Stawecki – członek SPK, i wieloletni kierownik Szkoły Polskiej. Z inicjatywy KPK zorganizowany został 23 listopada protest przeciwko wizycie Kosygina – premiera ZSRR. KPK zorganizował dwa komitety: Komitet Odbudowy Zamku Królewskiego w Warszawie, i Komitet Obchodów 500-lecia urodzin Mikołaja Kopernika. Oba komitety pracowały do roku 1973, W roku 1972 nastąpiło wbudowanie kamienia węgielnego pod budowę Domu Seniorów im. Mikołaja Kopernika, - **prezesem KPK w okresie 1972-1973 był ł Stanisław Zalot**, członek SPK, z wykształcenia prawnik, z zamiłowania rzeźbiarz.

W roku 1973-74 funkcję prezesa sprawował Feliks Mazurek. W tym roku w obecności prezesa KPK odsłonięto płaskorzeźby z podobizną M.Kopernika wykonane przez Stanisława Zalotą umieszczone przy Planetarium w Vancouver, przed Polskim Domem Seniorów, i przed obserwatorium astronomicznym w Victorii. Kopernikowskie uroczystości rocznicowe odbyły się w PT Zgoda.

Od 1974 –do 1977 roku prezesem KPK Okręgu BC był dr. Władysław Walter Kazuń, na którego kadencję przypadł 24-ty Zjazd Walny KPK, zorganizowany od 9-tego do 11-tego października 1976. Latem dzięki staraniom KPK i dzięki finansowej pomocy Rządu Prowincjonalnego BC w kwocie \$2000, oraz ofiarności rodziców, udało się wysłać harcerki i harcerzy na Złot Harcerstwa w Kaszubach – Onatrio.

Z inicjatywy KPK powstała w 1976 roku jednogodzinna cotygodniowa audycja radiowa – Polska Fala nad Pacyfikiem – prowadzona przez harcmistrza Mariana Różewicza, finansowana przez KPK, która nadawała swój program z radiostacji w Langley przez następne 4 lata. Okręg KPK BC stał się w tymże roku członkiem założycielem POSK w Londynie.

Lata 1977 – 1980 to prezesura Leona Fusa oficera armii polskiej na Zachodzie, wielokrotnego prezesa SPK, założyciela Polsko Kanadyjskiego Towarzystwa Kulturalnego, zaangażowanego w Zjazd Światowy “Polonii Jutra”.

W listopadzie 77 KPK zorganizował Polską Wystawę Artystyczną, uroczyste otwartą przez mera Vancouver Jacka Volricha. Z inicjatywy prezesa Fusa powstało “Polsko-Kanadyjskie Stowarzyszenie Kulturalne”. PKSK powołało organizację “Watra”, która przygotowała i wydała drukiem 554 stronicową książkę pt. “Polacy w Brytyjskiej Kolumbii”. Jest to jak dotąd najlepsze opracowanie historii Polonii w BC, książka jest wyśmienitym dokumentem czasów, i warto by było zrobić wszystko co w naszej mocy aby była dostępna w formie e-book, w wersji polskiej i angielskiej. Opisane są niezwykle, często więc sensacyjne, często pełne poświęcenia drogi życia jakie prowadziły wielu jej współautorów do Kanady.

Lata osiemdziesiąte – papieża Jana Pawła II i Solidarności

W latach 1976-1983 KPK aktywnie uczestniczy w nadawaniu programu radiowego “Polska Fala nad Pacyfikiem”, którego kierownikiem był członek zarządu KPK, oraz Komendant ZHP i organizator “Harcerskiego Zlotu Kanady w Vancouver 1984 w Cultus Lake” – Marian Różewicz.

W październiku 1978 roku papieżem został Karol Wojtyła – Jan Paweł II. KPK wysłał listy do Watykanu z gratulacjami dla papieża Polaka. Był to nowy etap w życiu Polonii całego świata, zmienił się na lepsze stosunek różnych narodowości i państw do Polaków i Polonii.

Jan Paweł II

W roku 1979 KPK Okręg BC powołał Komitet Pomocy Uchodźcom z Polski, oraz Sekcję Opieki Społecznej, którą krótko prowadził Lech Jaworski, a następnie przez kilka lat niestrudzenie Julian Twaróg. Powstał Fundusz Pomocy Społecznej, kierowany przez Juliana Twaroga, który zbierał pieniądze, oraz który udzielił pożyczek na ponad 20 tys dolarów. Aż do roku 1985 organizowano wiele zbiórek żywności i odzieży dla Polski oraz funduszy pomocy lub pożyczek dla przybywających emigrantów.

W roku 1980 prezesem KPK został ponownie Karol Rekliński. W sierpniu, po wybuchu strajków robotniczych na wybrzeżu i w całej Polsce, nastąpiło kompletne załamanie gospodarcze, i sytuacja zaopatrzeniowa w Polsce była niezwykle trudna. W Polsce sierpień i wrzesień upłynął na sporządzaniu list zapisów do związku Solidarność, był to czas nadziei na lepsze jutro zwłaszcza po podpisaniu Porozumień Gdańskich. W każdej parafii działały komitety rozdzielające dary odzieży i żywności nadsyłane z krajów zachodnich i Kanady. KPK Okręg BC organizował poparcie dla nowego związku zawodowego “Solidarność”, brał udział w dostarczaniu środków materialnych dla NZZ Solidarność.

Nie ustawała też praca Komitetu Pomocy Społecznej SOS którego kierownik Julian Twaróg poświęcał ogromną ilość godzin na pomoc dla schodzących ze statków marynarzy i przybywających uchodźców.

W następnych latach 1981 – 1983 funkcję prezesa KPK Okręgu BC objął kolejny członek SPK - Bolesław Wiliński. Zarząd KPK stanął przed wielkim zadaniem koordycji pomocy dla Polski i dla przybywającej grupy uchodźców – głównie marynarzy schodzących ze statków. 13 grudnia 1981 wprowadzony został w Polsce stan wojenny, i władzę przejął WRON. Większość działaczy NZZ Solidarność została internowana, lub jak w moim przypadku, wyrzucona natychmiast z pracy bez prawa wstępu na teren zakładu pracy, bez prawa do zarobku, lub zasiłku.

Zarząd KPK zorganizował ze związkami zawodowymi wspólną manifestację w porcie na znak poparcia dla Solidarności. Dalej trwała praca na rzecz pomocy materialnej dla Polski, zbieranie darów i funduszy, oraz pomoc dla schodzących ze statków marynarzy i cywilów zdecydowanych na pozostanie w Kanadzie. Na początku 1981 roku KPK Okręg BC podjął starania o nadawanie programu telewizyjnego w języku polskim na wielokulturowym kanale 10-tv

w Vancouver. W kwietniu przedstawiciele KPK Leon Fus i Marian Różewicz uzyskali zgodę, zorganizowano grupę telewizyjną po kierunku Andrzeja Włodyki. Pierwszy program tv polskiej nadany został we wrześniu 1981 roku. W programie parokrotnie występowali prezesi Zarządu KPK. Zarząd KPK wysyłał wielokrotnie telegramy do Rządu Federalnego z wnioskami o potępienie stanu wojennego w Polsce. KPK zorganizował "Komitet zbiórki funduszy na żywność w Polsce", który zebrał blisko 8 tys. dolarów, a także rozpoczął zbiórkę odzieży, butów i pomocy szkolnych dla Polski z pomocą szkół i parafii kanadyjskich. Akcja kontynuowana była w 1982 roku. 30-ty stycznia 82 został ogłoszony "Międzynarodowym Dniem Solidarności z *Solidarnością* w Polsce". KPK brało udział w organizowaniu manifestacji i wieców dla poparcia walczącej Polski.

W 1982 roku zorganizowano wiele programów tv w formie bloków: Solidarność, rozmowy z prof. Czaykowskim, Czesławem Miłoszem, Janem Horodyłowskim, występy J. Pietrzaka, życie i twórczość Chopina, Wajda i "Człowiek z żelaza", i inne.

W komisji Krajowej KPK pracowali : B.Wiliński , L.Fus, T.Kawecki, J.Twaróg, W.Mokrzycki, L. Sosiński, S. Małczyńska, E. Nestorowicz, Z. Wawryniuk, H. Jopowicz, J.Kamiński, L.Jaworski i inni. Wiele artykułów i wywiadów zamieścił w prasie mgr.Tadeusz A.Kawecki - członek Komisji KPK - konsultant imigracyjny z Vancouver, w latach 1995-1998 członek Zarządu KPK Okręgu BC. Poniżej jeden z artykułów z prasy z tego okresu.

10 THE SPOKESMAN-REVIEW Wed., Jan. 13, 1982, Spokane, Wash.

Poles maintain pick

VANCOUVER, British Columbia (AP) — As Polish seamen maintained pickets at the Polish fishing vessel *Regulus* Tuesday, the Polish fleet's agent sought legal advice on ending the protest which blocked the ship's departure.

"We contacted the (law) firm this morning for an opinion on the legality of the strike," Maritime Agencies Ltd. President Wayne Fallis said Tuesday afternoon. "If it is illegal, we will ask the Polish fishing board representative here if they want to take legal action."

Fallis, who was waiting for an answer, said legal action could take the form of a court injunction ending what the Solidarity crew members are calling a moral strike.

Fallis condemned the strike and its support by the British Columbia Federation of Labor. Provincial labor is necessary for refueling and piloting departing vessels.

"Why should we provoke a confrontation?" asked Maritime's Operations Manager Malcolm Metcalf. "The ship's not going anywhere."

A spokesman for the Pacific Pilotage Authority, a government corporation, said a pilot would be supplied

on request but Metcalf disputed that, saying, "I've never seen a pilot cross a picket line."

The seamen, most of them members of the Polish union Solidarity, set up pickets Monday night and sent a telegram to Polish Ambassador Stanislaw Pawlak, listing their demands, including news of their families in Poland.

They also asked for a meeting with Pawlak.

Tadeusz Kawecki, Vancouver representative for the Polish trade union, said the "Solidarity on Strike" signs and banners will stay up alongside the *Regulus* until the seamen hear from Pawlak.

While the seamen take turns with their strike signs, the bulk of the 74-man crew will continue working during the strike, Kawecki said. A fullscale strike could be considered mutiny under international law.

A spokesman at the Polish embassy in Ottawa said the ambassador received the cable Tuesday and "is studying it now" but word on an official response probably would not come before today.

"As far as I know the ambassador is not going to Vancouver," said Olgierd Glinski, embassy third secretary.

Kawecki said the sailors want the ambassador to

kets in Vancouver

clarify plans for the crew and the situation in Poland. He said the men also want to contact their families and to find out why they have not been receiving their full allotment of foreign currency, normally about \$2.80 a day for common seamen.

The ship initially was scheduled to leave Vancouver's Pier B-C at 1 a.m., but a local pilot canceled, saying the vessel did not have the proper maps for its voyage, said Karin Konstantynowicz, a spokeswoman for Kaweck.

"To be perfectly honest there's no rush. There's been a 'moral' picket line put on the vessel," said Metcalf. "If they don't want to go, they won't go . . . the ship's got nowhere to go anyway so why rush it out?"

Polish ships had been fishing in Alaskan waters until their U.S. permits lapsed Dec. 31 and were not renewed because of President Reagan's sanctions against Poland's military government.

Metcalf said the Polish fleet — unable to fish in U.S. waters — is simply "drifting off the coast of South America, waiting for orders from home."

There currently are seven Polish fishing ships docked in Vancouver and one in Victoria, Metcalf said. At least two ships, the Delfin in Vancouver and the

Tazar in Victoria, were due to leave today for fishing grounds around South America.

Metcalf said he was unaware of any plans to stop those departures.

Most of the 20-odd Polish ships that had been fishing off Alaska already have sailed to other fishing grounds, Metcalf said.

Four more Polish seamen left the Tazar Monday, bringing the total number of Polish shipjumpers to about 100 since martial law was declared in Poland Dec. 13.

The first shift of striking seamen, wearing red and white arm bands, and Solidarity buttons striped with black for mourning, shivered on the dock below the gangplank Monday night.

Using Kaweck as an interpreter, one man who asked not to be identified said he realized the seriousness of the decision to strike on behalf of Solidarity.

"Right now we don't believe we are going to lose this case," he said. "We are sure that we are going to win, and all of us are going back to Poland. There is no fear, because every one realizes that if we lose this case and we have to go back to Poland, each will have to handle his sentence. This isn't something you can avoid."

Polish seamen society formed

VANCOUVER, British Columbia (AP) — Polish seamen who jumped ship in Vancouver have formed a social club as the first step to becoming "good Canadian citizens," the group's spokesman said Monday.

In the past four years, about 400 Polish seamen have jumped ship in Vancouver, said Tad Kawecki, group spokesman. He also runs the Solidarity Information Office in Vancouver, sponsored by the Pacific Region of the Canadian Labor Congress.

Since the Polish government imposed martial law Dec. 13, about 180 Polish seamen have sought asylum in Vancouver, he said.

W okresie 1983-1985 prezesem KPK Okregu BC wybrano po raz pierwszy kobietę – Elżbietę Nestorowicz – z Federacji Polek.

KPK uczestniczył w zbiórce funduszy na pomoc rodzinom internowanych w Polsce, oraz na opłacenie obrońców działaczy KOR i Solidarność. Organizowane były również zabawy KPK i piknik KPK w celu popularyzowania KPK oraz uzyskania dodatkowych funduszy. Przedstawiciel KPK zaczyna brać udział w zebraniach zarządu Mosaic. W 1984 r KPK zostaje członkiem Brotherhood-Inter-Fait Society. Prezes KPK bierze udział w światowym Zjeździe Polonii Wolnego Świata w Londynie w maju 1984 roku. W tym samym roku we wrześniu zarząd KPK przygotowywał się do powitania papieża Jana Pawła II. Pod egidą KPK powołany został Komitet Przyjęcia Papieża, w skład którego weszli członkowie wszystkich polskich organizacji w BC. Prezes Nestorowicz osobiście zabiegała o dary dla papieża. Dwa dni przed przyjazdem papieża w Hotelu Bayshore West Inn w Vancouver KPK zorganizowało wystawę darów dla papieża, w tym podarowanych przez polonijnych artystów.

Na lotnisku w Abbotsford papieża witało ponad 5 tysięcy Polaków.

W latach 1985 – 1987 presem KPK Okręgu BC był Henryk Jopowicz. Stan wojenny w Polsce zawieszony został w 1983 roku, w czerwcu 83 papież Jan Paweł II odwiedził Polskę, po tej wizycie łatwiej było uzyskać paszport, i wielu Polaków wyjeżdżało pod różnymi pretekstami do Niemiec, Grecji, Austrii, Francji oraz innych krajów Europy, i po przybyciu zdecydowało się na azyl polityczny. Z obozów lub poprzez biura emigracyjne, składano podania do wyjazdu do USA, Kanady, Australii, Nowej Zelandii. Wiele Polaków mieszkało w obozach przejściowych w różnych krajach europejskich. W latach 1985 – 1990 także do BC napłynęła największa fala emigracyjna Polaków. Zarząd KPK, a także i polskie organizacje brały udział w sponsorowaniu uchodźców, w ramach programu "self sponsor"; Koła SPK, Zgoda, Parafia, Biały Orzeł. Programem w BC kierował emerytowany nauczyciel – mgr. Stanisław Borowicz. W ramach tego programu przybyłem do BC w 1988 roku, w 1989 roku wstąpiłem do PT Zgoda, a 1990 r zostałem sekretarzem Zarządu KPK.

Lata dziewięćdziesiąte - jubileuszy: 50-lecia KPK, 70-lecia Zgody, 50-lecia Parafii, 50-lecia SPK, 25-lecia KPH

Kolejnym prezesem KPK został Feliks Mazurek, członek PT Zgoda, który swoją funkcję sprawował do 1992 roku. Oprócz spraw imigracyjnych, tradycyjnych świąt i uroczystości narodowych KPK organizuje Doroczny Piknik Kongresu, i Doroczny Bal Kongresu. Skład Zarządu: vice prezes mgr. Stanisław Borowicz, skarbnik Janina Lipiec, sekretarz Celina Zwańska, sekretarz protokołowy Andrzej Kopczyński, członkowie: Bolesław Grzybowski, Jolanta Zelichowska, Marian Zelichowski. Zarząd podejmuje decyzję o ufundowaniu Tablicy Katyńskiej w kościele św. Kazimierza. KPK organizuje petycje w sprawach imigrantów, których procedury zostały rozpatrzone negatywnie. Pod koniec kadencji prezesa Mazurka Zarząd KPK postanowił uzbierane fundusze przeznaczyć na adaptację kościoła św. Kazimierza, wybudowanie rampy i bocznego wejścia, dla osób na wózkach inwalidzkich, oraz na remont wnętrza i witraże w kościele. Zarząd KPK przekazał Parafii kwotę 50.500 dolarów. KPK sponsoruje Fundusz Profesora Rose'a na UBS, dla studentów którzy zechcą wziąć program w języku polskim.

Kolejnym prezesem KPK został wybrany w 1992 roku Bolesław Wiliński, członek SPK, za którego kadencji miało miejsce otwarcie konsulatu polskiego w Vancouver. Tradycyjnie KPK organizował 4 imprezy: rocznicę Konstytucji 3 Maja, Święto Odzyskania Niepodległości, Piknik Polonijny, Bal Kongresu. W Polsce urząd prezydenta sprawował Lech Wałęsa. KPK popiera idee powstania konsulatu polskiego w Vancouver. KPK brał udział w wysłaniu do Polski 26 komputerów podarowanych przez firmę Dowco Consultants. KPK przywitał przedstawicieli Rzeczypospolitej Polskiej: Marszłka Senatu prof. A. Chełkowskiego, ambasadora T. Diema, konsulów K. Kasprzyka i K. Czaplickiego. Prócz tego KPK stara się pomagać tym emigrantom, których sprawy w dalszym ciągu nie są załatwione lub zostały załatwione odmownie. Trwa kontynuacja udziału przedstawiciela KPK w Mosaic – Maria Roche. Kongres kontynuuje sponsorowanie Funduszu prof. Rose'a na UBC.

Jubileuszowe lata 1994-1996:

Poniżej w temacie 1994-1996 KPK BC podaję listę organizacji i ich prezesów, oraz adresy należących do KPK Okregu BC i do ZG KPK w Kanadzie, lista obejmuje długoletnich członków i nowych, którzy w tym czasie przyłączyli się do KPK. Prezesi tych organizacji to znakomici ludzie, o bardzo bogatych życiorysach, jak np oficer WP Kazimierz Rutczyński, który miał zaszczyt być przedstawionym królowej Brytyjskiej Elizabeth – matki obecnej królowej Elizabeth II, którego dzieje i ucieczki wystarczyłyby do scenariusza dobrego filmu.

- 1) Stowarzyszenie Kombatantów Polskich Koło # 3 - prezes Henryk Radziszewski – 1134 Kingsway, Vancouver, BC, V5V 3C3, członków 90.
- 2) Stowarzyszenie Kombatantów Polskich Koło # 28 – prezes Kazimierz Rutczyński – Lumby, BC, P.O. Box. 304 VOE 2GO, członków 17.
- 3) Stowarzyszenie Kombatantów Polskich Koło # 29 – prezes Kazimierz Halecki – 2624 Fernwood St. Victoria, BC, V8T 3A2, członków 41.
- 4) Polskie Towarzystwo Zgoda Polish Friendship Society – prezes Janusz Wijata, 4015 Fraser St. Vancouver, BC, V5V 4E6, członków 176.
- 5) Polish Fishing & Hunting Club, - prezes Roman Sopoliński, 4015 Fraser St, Vancouver, BC, V5V 4E6, członków 40.
- 6) Society of Friend of Polish Panorama - prezes Tadeusz Marcak, 101-9474 Cook Rd, Chilliwack BC, V2P 4J7, członków 18.
- 7) Federacja Polek w Kanadzie, Ogniwo # 12 - prezes Joanna Jaholkowska, 7597 Vern Street, Mission, BC, V2V 3C2, członkiń 16.

- 8) Federacja Polek w Kanadzie, Ogniwo #4 – prezes Jadwiga Keats, 638, W 22 Avenue, Vancouver, BC, V5Z 1Z6, członkiń 42.
- 9) Stowarzyszenie Biały Orzeł w Victorii, - prezes Celina Florczak, , 90 Dock Street, Victoria, BC, V8V 2A1, członków 52.
- 10) Polskie Tow. Filatelistyczne w Vancouver, – prezes Józef Podejko, , 510 George St, New Westminster, BC, V3L 1L2, członków 16.
- 11) Polonez Tri-City Polish Association, – prezes Bożena Łukomska-Khan, 1396 Southerland Ave, Port Coquitlam, BC, V3W 2N4, członków 20.
- 12) Koło Przyjaciół Harcerstwa w Vancouver, – prezes Barbara Żórowska, 1596 W 63 Ave, Vancouver, BC, V5S 3V7.
- 13) Hufiec Harcerzy w Vancouver – prezes Zdzisław Radomski, 346 East 22 Street, North Vancouver, BC, V3L 3C7.
- 14) Hufiec Harcererek w Vancouver – prezes Anette Blacharska, 1596 W 63 Avenue , Vancouver, BC, V5S 3V7.
- 15) Mikolaj Kopernik Foundation – charity – prezes Hanna McGee, 3150 Rosemont Drive, Vancouver, BC, – członków 16.
- 16) Foundation for Aging Artists – prezes Janina Stencel, 3919 Fraser St, V5V 4E5, Vancouver, BC,
- 17) Polish Canadian Cultural Society – prezes Grzegorz Rowiński, 104960 139 Street, Surrey, BC, V3T 4R5,
- 18) Federacja Polek w Kanadzie, Ogniwo #16, – prezes Rebnata Stanielewicz, 13129 72 Avenue, Surrey BC, V3V 2N4.

Poza Kongresem było Towarzystwo Przyjaciół Solidarności, które miało siedzibę w SPK, i współpracowało z KPK, Polski Instytut Wydawniczy współpracujący z KPK, Radio Nofa 102,7, Radio Gamma, Polski Klub Żeglarski w Vancouver.

W 1994 roku rocznica 50-lecia istnienia Kongresu Polonii Kanadyjskiej. Prezesem 50-lecia KPK Okręgu BC zostaje wybrany Andrzej Kopczyński – v-ce prezes PT Zgoda.

Najważniejsza dla KPK jest młodzież, Polonez, polska prasa, polskie radio, harcerstwo, polskie szkoły, i polskie organizacje oczekujące pomocy od KPK. W 1994 roku do KPK weszło szereg nowych organizacji. Członkowie Zarządu KPK odwiedzili Biały Orzeł i SPK w Victorii, Okanagan, Vernon, Chilliwack, obóz harcerski w Cultus Lake, i starali się pozyskać fundusze na 50-lecie KPK.

Poniżej podaję listę członków Zarządu 50-lecia KPK – osób dzięki którym KPK i Polonia zaistniała w mediach kanadyjskich, bez których nie można by było zorganizować 3 dniowych Dni Polskich, z udziałem 18 organizacji polonijnych, parady ulicznej, czy transmisji telewizyjnej z 50-lecia KPK oraz Dni Polskich dokonanej przez 2 wozy transmisyjne Cogeco Cabelnet TV Canada. Cogeco również dało KPK prezent nie tylko w postaci darmowej transmisji, ale i w postaci nagranej i wyedytowanej najwyższej jakości “taśmy matki”. Wszystko to możliwe było dzięki staraniom Tadeusza Marcaka, szefa polskiego programu telewizyjnego i jego partnerów Janusza Kurzaka i Henryka Sindalskiego z stacji PANORAMA POLSKA TV-Cogeco w Chilliwack.

Zarząd KPK 1994-95

- v-ce prezes - dr. Grażyna Pawlikowska,
- v-ce prezes - mgr. Anna Luba – Lubicz,
- skarbnik - Jan Poźniak,
- fundusz Milenium – kurator - Stefan Ozdoba,
- sprawy imigracyjne – Bolesław Wiliński,
- sprawy kultury – mgr.Ryszard Kiełb,
- sekretarz – Maria Karulis,
- radio i prasa – mgr. inż. Andrzej Rezmer, Maciej Pałeczek,
- Mosaic – Maria Roche,
- imprezy, tv i biuletym KPK -Tadeusz Marcak,
- opieka społeczna - Ewa Stryj, Grażyna Plekas,

- reklama - Zbigniew Owczarzak,
- sztandarowy – Stanisław Jaworski.

Zarząd KPK 1995-96

- v-ce prezes - mgr. Elizabeth Kozłowski,
- v-ce prezes - dr. Grażyna Pawlikowska,
- skarbnik - Jan Poźniak,
- sekretarz - Maria Karulis,
- sekr. protokołowy - Alfreda Malinowska
- sprawy imigracyjne, prasa – mgr. Tadeusz Kawecki,
- Komisja Młodego Pokolenia – kierownik Elżbieta Narodowska
 - dr. Grażyna Pawlikowska,
 - Lucyna Ozdoba,
- Komisja Imprezowa – kierownik Tadeusz Marczak
 - mgr. Elizabeth Kozłowski,
 - Alina Jacek,
 - Lucyna Ozdoba,
- Komisja Pomocy Społecznej:- kierownik Grażyna Plekas,
 - mgr. Bogumił Garm,
 - Jadwiga Runcewicz.
- Wydawnictwo Biuletynu Informacyjnego KPK – Tadeusz Marczak
- Sztandarowy - Stanisław Jaworski.

Wskutek starań o uzyskanie większych funduszy z Gamming Commission, członkowie KPK: Andrzej Kopczynski, Elżbieta Kozłowski, Jan Poźniak, Grażyna Plekas, Teresa Poźniak przeszli przeszkolenie w Justice Institute i uzyskali licencje do obsługi Casino Night. Dzięki temu udaje się uzyskać rocznie \$20 tysięcy, które między innymi sponsorują Dni Polskie, wystawy artystów i zakup wybranych prac, dokonywany pod kierunkiem Ryszarda Kielba, można opłacać nauczycieli od Zespołu Pieśni i Tańca Polonez, który był wizytówką PT Zgoda i KPK, a także Tri-City Polish Association. KPK aktywnie pomaga w rejestracji prowincjonalnej polskich organizacji:

- Towarzystwa Przyjaciół Panoramy Polskiej-Chilliwack,
- Polonez Tri-City Polish Association,
- Polsko-Canadyjskiego Towarzystwa Kulturalnego w Surrey,
- Polonez Dance Group,
- Foundation for Aging Artists,
- Polish Fishing & Hunting Club Hubertus.

KPK wspiera finansowo polskie szkoły w Coquitlam i w Victorii, opłaca corocznie składkę na Fundusz prof. Rose'a na UBC, zbiera podania i uzyskuje pomoc stypendialną dla studentów polskich z BC. Corocznie w niewielkiej kwocie KPK wspomagał średnio 7-miu studentów. W maju 94 KPK tradycyjnie organizuje Rocznicę Konstytucji 3-Maja, w czerwcu 94 Doroczny Piknik KPK na który przybyło ponad 400 osób, następnie we wrześniu Dni Polskie – Obchody 50 lecia KPK, na które KPK zaprosił wiele osobistości, w tym konsula Kasprzyka i konsulat RP, hon. Joan Sawicki MLA, senatora Perrot, mera Vancouver Campbella, wszystkich byłych prezesów KPK, oraz panie Elżbietę Czwertyńską (wdowę po pierwszym prezesie KPK) i Alfredę Żurowską (wdowę po inż. Romanie Żurawskim – architekcie, kwatermistrz i budowniczym PT Zgoda), wszystkich prezesów i zarządy organizacji KPK w BC.

W czasie uroczystego otwarcia wręczonych zostało wiele okolicznościowych medali „50-lecia Kongresu” grupie zasłużonych działaczy Polonii. Lista ta zamieszczona będzie osobno.

Rocznica 50-lecia rozpoczęła się mszą św. w kościele Św. Kazimierza, na której poświęcony został przepiękny Sztandar KPK Okręgu BC, ufundowany przez ofiarodawców. Po mszy świętej uformowany został korowód, RCMP zablokowało ruch uliczny, na czele szły poczt sztandarow i ponad metrowy wieniec dożynkowy ufundowany przez państwo Gałysów. Na paru platformach udekorowanych samochodów ciężarowych grał zespół muzyczny, tańczyli

członkowie Poloneza, dalej harcerki i harcerze, zespoły sportowe, przedstawiciele wszystkich 16 organizacji KPK, sztandary i flagi, transparent 50-lecia, oraz kilkaset osób w ulicznej paradzie przeszło od kościoła do King Edward Street i do Domu Polskiego PT Zgoda.

Na górnej Sali PT Zgoda odbyły się uroczystości wręczenia „plonów” gospodarzom Zgody, dalej były okolicznościowe powitania gości, przemówienia VIP, występy Poloneza, dzieci i młodzieży z polskich szkół, Parafii św Kazimierza, ZHP, pokazy sportowe grupy z TriCity i Richmond, śpiewy, i przyśpiewki dożynkowe, i wiele by o tym można pisać. Całość Jubileuszu dzięki Towarzystwu Przyjaciół Panoramy Polskiej z Chilliwack nagrywała **TV COGECO CABELNET CANADA**, która przysłała nam 2 wozy transmisyjne. Na dolnej sali Zgody zorganizowana została wystawa kolekcji artystycznych, i ogromna wystawa malarstwa i rzeźby artystów z BC – wszystko dzięki zaradności i operatywności grupy pod kierunkiem polskiego artysty - Ryszarda Kielba. Także na boisku obok Zgody miały miejsce pokazy sportowe, i mecze piłki nożnej – polonijne derby. Zaopatrzenie i konsumpcje zapewniały na parkingu Zgody stragany i kolorowe namioty, gdzie jadło i inne dobra serwowały polskie organizacje, między innymi Hubertus, Zgoda, ZHP. Po raz pierwszy w historii BC KPK sprowadził do Vancouver piwo polskie Okocim, i Żywiec.

Zaproszenie pisemne do udziału w „Polish Days 50 Anniversary of Canadian Polish Congress” zostało dostarczone do wszystkich Kanadyjczyków mieszkających na trasie parady oraz mieszkających w okolicach PT Zgoda. Wiele osób przybyło z tego powodu i świętowało razem z Polonią.

W czasie 3 dniowej imprezy przewinęło się przez Dom Polski PT Zgoda ponad 4 tysiące osób. Dzięki ofiarności Polonii udało się zorganizować imprezę w której liczba uczestników ustępowała jedynie wizycie papieża w BC – Abbotsford- 1984 – gdzie przybyło 5 tysięcy Polonii. Prawie 3 godzinny film zmontowała COGECO TV, którego kopie były sprzedawane przez Zarząd KPK. Obecnie zamówiona została „digital” wersja tego filmu, który będzie wkrótce udostępniony. Młodzież i dzieci występujące w czasie 50-lecia KPK są już osobami w średnim wieku. Wiel zdjęć z Parady, Dni Polskich, i Balu 50-lecia zamieszczonych jest w albumie fotografii historii KPK.

W październiku odbył się Bal 50-lecia KPK w Hotelu Vancouver, który przygotowała v-ce prezes KPK mgr. Anna Lubicz Luba, z wielką ilością zaproszonych gości, w tym senatora Hajdasza. Program Balu 50-lecia, lista gości honorowych i jego przebieg podany jest na stronie historycznej KPK BC. W imieniu Zarządu KPK obszernie zapoznała uczestników Balu z historią KPK-BC mgr. Anna Luba Lubicz – vice prezes Zarządu, a także senator Hajdasz. Uroczyste przemowy i gratulacje dla KPK-BC trwały blisko 3 godziny, po czym prezes zarządu KPK podziękował wszystkim za wspaniałe przemówienia i gratulacje, i zaprosił do obiadu. Szereg fotografii z Balu 50-lecia zamieszczonych jest w fotograficznej części historii KPK, dzięki talentowi, umiejętnościom i wytrwałej pracy mgr.inż. Iwony Świątczak – v-ce prezydent KPK-BC.

W listopadzie KPK zorganizował Rocznicę Odzyskania Niepodległości. W czasie tej uroczystości wręczonych zostało 49 odznak KPK.

Lista odznaczonych poniżej:

Złote:

Maciej Zaleski (791), Julia Jarosiński (792), Józef Śmiłkowski (793), Józef Janowicz (794), Pelagia Kojder (795), Jan Kojder (796), Celina Florczak (797), Jadwiga Runcewicz (789), Zofia Wawryniuk (790), Irena Tenderenda (787), Władysław Twaróg (779), Antonina Marcjan (789), Celina Zwańska (*), Stanisław Freyman (799), Hanna McGee (800), Anna Freyman (801), Henryka Filipowicz (802), Elżbieta Czetwertyńska (798).

Srebrne:

Jan Nowak (624), Stanisława Smoleń (625), Antoni Smoleń (626), Jan Poźniak (628), Władysława Kochanowska (629), Andrzej Kopczyński (630), Ludwik Gackowski (631), Elżbieta Czetwertyńska (638), Maria Pławska (637), Francszek Siudut (639), Elżbieta Marciniak-Nestorowicz (633), Feliksa Mazurek (634), Bronisława Tomczyk (635).

Brązowe:

Władysław Machel (313), Kazimiera Jaworska (314), Anna Poźniak (315), Władysław Szczęsny (316), Dorota Balicka (317), Michał Brzozowski (318), Edward Zarchyński (319), Teresa Poźniak (320), Janina Grzybowicz (321), Jan Chrzanowski (322), Marcin Ozdoba (323), Jadwiga Wójcik (324), Władysław Bargowski (325), Jerzy Bojda (326), Kazimierz Bogaczewicz (327), Tadeusz Marczak (328), Irena Dylon (327).

W następnym roku odbył się XXXIII Walny Zjazd KPK, na którym po raz pierwszy w historii delegaci KPK podjęli uchwałę w sprawie członkostwa indywidualnego w KPK (lekarze, biznesmeni, prawnicy, rzemieślnicy, artyści i inni), na zasadach afiliacji. Walny Zjazd zobowiązał Komisję Statutową KPK do opracowania odpowiednich poprawek do Statutu i Regulaminu KPK. Te jednak nie zostały opracowane do dzisiaj. Niektóre Okręgi KPK mają rejestracje prowincjonalne, co zostało zaakceptowane przez Zjazd w Thunder Bay, „z warunkiem, że płyną z tego korzyści dla Okręgu KPK”.

Po Zjeździe od maja 1995 Okręg BC zaczął wydawać miesięczny Biuletyn Informacyjny KPK, w nakładzie od 400 do 600 egzemplarzy, a także dwukrotnie jako wkładkę do Gazety Informacyjnej – mnóstwo godzin pracy poświęcał na jego graficzną szatę Tadeusz Marczak, a na drukowanie Biuletynu - Jan Poźniak. Biuletyn był także platformą dla rzetelnej informacji dla Polonii. Nie zawsze gazety miały miejsce lub ochotę na pisanie o planach, poglądach, czy pracy stowarzyszonych 18 organizacji. Nie wszyscy uważali, że te organizacje mające prowincjonalną rejestrację, płacące składki, zatwierdzone przez Zarząd Główny KPK w Toronto, powinny mieć demokratyczne prawo do decydowania o losach KPK w BC.

W 95 roku KPK zorganizował Rocznicę Konstytucji 3-Maja, w czasie tej imprezy wręczono kolejne odznaki KPK. Historycznym momentem była obecność delegacji KPK na obradach **Parlamentu Brytyjskiej Kolumbii**. MLA Joan Sawicki wygłosiła przemowę o historycznym znaczeniu Konstytucji 3-Maja, adresowaną do marszałka parlamentu oraz posłów, oraz przedstawiła zaproszonych reprezentantów KPK obecnych na galerii. Zarząd KPK-BC delegował na tą uroczystość Zarząd Białego Orła z Victorii. Parlamentariusze oklaskami wyróżnili obecność przedstawicieli KPK .

Zarząd KPK brał udział z utworzeniu Trust Fund na rzecz dzieci brutalnie zamordowanej Polki – Elżbiety Donasewicz, brał udział w zgromadzeniu ku pamięci zamordowanej przy North Road oraz w uroczystości pogrzebowej. Zarząd wziął udział w posiedzeniu Rady Miejskiej Burnaby, gdzie przedstawił projekt pomnika dla upamiętnienia setek kobiet zamordowanych brutalnie w BC autorstwa Ryszarda Wojciechowskiego. Projekt ten nie znalazł – niestety - uznania w oczach Radnych Burnaby. Uzasadnienie Radnych – „nie możemy robić cmentarza z naszego miasta...”

Zarząd występuje do innych grup etnicznych o poparcie zbiórki funduszy na „scholarship” dla dzieci Elżbiety. Radio Nofa, Andrzej Rezmer, Radio Gamma, Polish Credit Union, VanCity Credit Union, polskie sklepy i organizacje zbierają donacje od Polonii. Wspinał

pomoc finansową okazała hinduska i chińska grupa etniczna. Zarząd otrzymał także list z Parlamentu BC o poparciu i pomocy podpisany przez Joan M. Sawicki MLA Burnaby-Willington.

Ostatecznie powstał Trust Fund, którego „strażnikami” zostali: J.Wójcik – kier. Polish Credit Union, S.Pritchard – nauczycielka, A.Kopczynski – prezes KPK. Trust Fund przekazał dzieciom Elżbiety około 30 tys. dolarów. Gros funduszy dzieci otrzymały w momencie osiągnięcia pełnoletności.

Joan Sawicki, MLA
(Burnaby-Willington)
Parliament Buildings
Victoria, B.C. V6W 1X4
Phone: (604) 356-9172
Fax: (604) 387-0827

Community Office:
4732 Imperial Street
Burnaby, B.C. V5J 1C2
Phone: (604) 437-0790
Fax: (604) 725-1102

Joan Sawicki, MLA
(Burnaby-Willington)

June 21, 1995

Andrzej Kopczynski
President
Canadian Polish Congress
4015 Fraser St.
Vancouver, B.C.

Dear Mr. Kopczynski:

Thank you for sending me the press release announcing the establishment of a trust fund "For the Children of Elzbieta Donasewicz". Her death is indeed a tragedy and I am especially sorry that this happened just as this young family was beginning to build their new life in our country.

As my assistant told you on the phone on Tuesday, please do not hesitate to contact me if the Donasewicz family encounters any difficulties with provincial government agencies or ministries.

I have already written to Elzbieta's family, expressing my profound sympathy over this event. I also want to convey on behalf our provincial government our condolences and our solidarity with the Polish community in this time of mourning.

Sincerely,

Joan M. Sawicki,
MLA, Burnaby-Willington

JMS/bb

KPK zorganizował Doroczny Piknik Polonii tradycyjnie w czerwcu, z udziałem ponad tysiąca Polaków, z konkursami i nagrodami. Zakończon został proces incorporation, który trwał 6 miesięcy. Nastąpiło to po tym jak Zebranie Okresowe KPK BC zatwierdziło projekt rejestracji jednogłośnie (48 delegatów za, 2 delegatów wstrzymało się od głosu). Zarząd wystąpił do Revenue Canada o uzyskanie „charity number”. Kontynuowane były „Casino nights” przynoszące potrzebne fundusze. Zarząd KPK w konsekwencji rejestracji złożył aplikację o grant dla KPK-BC do Gaming Commission BC w 1996 roku.

W czerwcu - wakacje – Harcerze otrzymali piękny prezent od Towarzystwa Panorama z Chilliwack - \$300 donacji na obóz w Cultus Lake. We wrześniu kolejne Dni Polskie – wspólnie zorganizowane przez KPK i PT Zgoda, ponownie wielka impreza z wystawami artystycznymi, zakupem dzieł sztuki, masą ludzi, kolejny duży sukces finansowy i kulturalny – 3 dni prezentacji polskiej kultury i sportu.

Za poradą mec. A. Włodyki, na prośbę Organizacji Narodów Zjednoczonych i Ministra Imigracji Kanady, Zarząd Kongresu podjął zobowiązanie o sponsorowaniu pary młodych uchodźców z Bośni.

15 sierpnia KPK wzięło udział w uroczystości wręczenia odznaczeń państwowych w Konsulacie RP w Vancouver, połączonej ze Świętem Wojska Polskiego.

We wrześniu kolejne Dni Polskie – wspólnie zorganizowane przez KPK i PT Zgoda, z udziałem wszystkich organizacji, jeszcze większa niż w 1995 roku impreza z wystawami artystycznymi, zakupem dzieł sztuki, kilka tysięcy ludzi uczestniczących w Paradzie, wizytujących Dom Polski PT.Zgoda, lub uczestniczących w pokazach sportowych i kulturalnych – 3 dni prezentacji dorobku – rocznego plonu - polskiej kultury, tradycji i sportu. Ponownie ponad 300 zaproszeń w języku angielskim zostało dostarczonych wszystkim mieszkańcom domów na trasie Parady, oraz budynków w otoczenie PT Zgoda.

Gazety wydawane w Seattle pisały o BC między innymi tak: „... Polish Days in Vancouver, the largest Harvest Festival in North America...” Także Vancouver Sun zauważył Polish Harvest Festival.

Było to tradycyjne piękne święto Plonu-Dorobku Polonii, przegląd polskiej tradycji, folkloru, kultury, sztuki i sportu, jakiego dotychczas na tak wielką skalę nie udało się zorganizować. Lokalne gazety poświęciły Dniom Polskim całe strony, także audycje radia Nofa i Gamma informowały o Dniach Polskich. Spora galeria zdjęć znajduje się w fotograficznej części historii KPK-BC. Ogromną dokumentację video zawsze sporządzał niezastąpiony Jerzy Mrożewski edytor Polish TV Weekly kanał 116 Multicultural TV Vancouver, absolwent PWTiF w mojej rodzinnej Łodzi.

Następne narodowe imprezy to rocznica Powstania Warszawskiego, Bal Kongresu, i Rocznicą Odzyskania Niepodległości.

W grudniu KPK Okręg BC gości Sekretarza Generalnego ZG KPK. W PT Zgoda odbyło się zebranie prezesów, v-ce prezesów, bądź sekretarzy wszystkich polskich organizacji i Zarządu KPK, przedyskutowano rejestrację prowincjonalną. Sekretarz Generalny KPK poinformował ponownie, że Rada Kongresu i ZG KPK nie kwestionują rejestracji prowincjonalnych, w Quebecu, paru Orębach w Ontario, Winnipegu i BC, a szczegółowe przepisy regulaminu zostaną opracowane w terminie do 31 stycznia 1996 roku.

W lutym 1996 wydany zostaje kolejny Biuletyn Informacyjny KPK #10 poświęcony w całości 25 rocznicy powstania Koła Przyjaciół Harcerstwa. Być może uda się kiedyś opublikować wszystkie Biuletyny Informacyjne KPK Okręgu BC. Informacje w nich zawarte mają już blisko 20 lat. Był to ostatni Biuletyn Informacyjny z Okresu 50-lecia KPK, 50-lecia Parafii, 70-lecia PT Zgoda, 25-lecia KPZHP. Biuletyn nie był kontynuowany przez następne Zarządy KPK. W sumie Biuletyny Informacyjne KPK zawierają blisko 100 stron danych historycznych o KPK, o organizacjach, ich zarządach i działalności z tamtego okresu. Do archiwum KPK zostało przekazanych sporo pamiątek, w tym 4 albumy z 1100 zdjęciami okresu 1994-1996, oraz jeden album 80 historycznych zdjęć z lat mininego 50-lecia. Archiwum KPK - BC jest do dzisiaj pod opieką Polskiego Towarzystwa Zgoda.

Kolejnym prezesem KPK Okręgu BC od marca 96 jest dr. Grażyna Grace Pawlikowska. Powołano Zarząd KPK w składzie: Grażyna Plecas, Alina Jacek, Celina Florczak, Stanisław Freyman, Jan Poźniak, mgr. Tadeusz Kawecki, Wirginia Poźnak, Stanisław Jaworski, Tadeusz Nazar. Zebranie Walne podjęło uchwałę (47 głosami za, przy 3 wstrzymujących się) zatwierdzającą prowincjonalną rejestrację KPK Okręgu BC (ztwierdzono też nowy statut i regulamin Okręgu). Zebranie Walne zobowiązało nowy Zarząd KPK do kontynuacji wydawania „Biuletynu Informacyjnego KPK”. Z różnych powodów Biuletyn KPK nie był kontynuowany.

LISTA CZŁONKÓW ZARZĄDU KPK

PREZES

Grażyna (Grace) S. Pawlikowski tel. 987-3318; fax 987-3321

BYŁY PREZES

Wiktor Wierzbicki tel. 597-6101; fax 597-6154

VICE-PREZES

Tadeusz (Tad) Kawecki tel. 540-0133; fax 540-0773

DORADCA PRAWNY

Mec. Andrzej Włodyka tel. 739-0118; fax 739-0117

SEKRETARZ KORESPONDENCYJNY

Elżbieta Skrzymowska tel./ fax 241-4993

SEKRETARZ PROTOKOŁOWY

Wojciech Zimnicki tel. 980 -0059

SKARBNIK

Celina Zwańska tel. 987 -5752

SEKCJA KULTURY

Ryszard Kielb tel./ fax 873 -6175

SEKCJA ORGANIZACYJNA

Aleksandra Świercz tel. 444 -7467

MARSZAŁEK SZTANDAROWY

Stanisław Jaworski tel. 437-3584

KURATOR MILLENIUM POLSKI CHRZEŚCIJAŃSKIEJ

Jadwiga Keats tel. 876 -3847

KOMISJA REWIZYJNA

Maria Karulis tel. 524-5660

Józef Stawecki tel. 876-5933

Byli członkowie Zarządu na 1997rok.

Antoni Otto tel. 266-8248

Jolanta Radomska tel. 255-5670

Alfreda Malinowska tel. 941-4422

Grażyna Plecas tel. 299-3781

Nina Barczak tel. 444-3156

Janusz Wijata tel. 583-3743

KPK brał udział w Jubileuszu 5-lecia powstania Polskiego Klubu Wędkarzy i Myśliwych - Hubertus, oraz uroczystości ufundowania sztandaru Hubertusów. W listopadzie z okazji Rocznicy Niepoległości na uroczystej akademii wręczonych było szereg złotych, srebrnych i brązowych odznaczeń KPK. Rok zakończył się Balem Kongresu.

W latach 97-98 w skład Zarządu weszli dodatkowo Jolanta Radomska, Nina Barczak i Janusz Wijata. W skład KPK BC i ZG KPK Kanady wchodziło w 1996-97 roku 17 organizacji.

W następnym roku 97-98 skład Zarządu przedstawiał się następująco:

V-ce prezes mgr. Tadeusz Kawecki, dr. Antoni Otto, Alfreda Malinowska, Grażyna Plekas, radca prawny mec. Andrzej Włodyka, sekretarz korespondencji Elżbieta Skrzymowska, sekretarz protokółowy Wojciech Zimnicki, skarbnik Celina Zwańska, sekr. d/s kultury mgr. Ryszard Kielb. kurator Millenium Jadwiga Keats, komisja rewizyjna Maria Karulis i Józef Stawecki, oraz były prezes na zachodnia Kanadę W. Wierzbicki.

Zarząd KPK jak co roku organizował wszystkie uroczystości kongresowe, oraz koordynował plan imprez wszystkich organizacji polonijnych. W listopadzie, w czasie akademii z okazji Rocznicy Odzyskania Niepodległości tradycyjnie wręczone zostały złote, srebrne i brązowe odznaki KPK działaczom polonijnym wytypowanym przez organizacje zrzeszone w KPK.

W 1996 uroczystie obchodzono Jubileusz 70-lecia PT Zgoda w których uczestniczył zarząd KPK. Wydane były „Medale 70-lecia”, które otrzymało wiele osób. Ostatnie Dni Polskie odbyły się we wrześniu 1998. W latach następnych powrócono do dwudniowych Dożynek., czasami powracała nazwa Dni Polskie.

W 1997 roku KPK interweniował ponownie w sprawie „.....polskich obozów koncentracyjnych...” nazwy umieszczonej w artykule w Vancouver Sun.– V-ce prezes T.Kawecki doprowadził do zamieszczenia sprostowania w Van-Sun na ten temat .

W latach 1999-2000 KPK organizował tradycyjne imprezy i uroczystości: Rocznice Konstytucji 3 Maja, Rocznicy Niepodległości 11 listopada, Piknik Polonijny i Bal Kongresu. KPK brał udział w uroczystościach organizowanych przez zrzeszone organizacje.

Największe imprezy organizowane były przez PT Zgoda i Polonez Tri-City Polish Association. W 1999 roku **prezesem KPK został Edward Dornia**, który pełnił swą funkcję do 2000 roku. Huberusi nabyli w 1999 roku 12,5 akrową działkę w krainie 1000-ca jezior, w miejscowości Twins Lake – Cariboo, ufundowali klubowi piękny sztandar, rozpoczęli budowę kabin, i wyróżnieni zostali Honorowym Dyplomem przez Tri-City za wieloletni udział w Polish Days w Tri-City.

KPK Okręg przerwał starania o fundusze z Gaming Commission BC. Liczba organizacji – członków KPK w latach następnych spadła do kilku. Corocznie Dni Polskie organizowane przez Tri-City przyciągały tysiące uczestników.

W 2010 roku pozostały w KPK już tylko 3 organizacje.

Obecnie utworzony nowy Zarząd KPK Okręgu BC ma szansę zostać najlepszym Zarządem 21 wieku; ma doskonałą team, pokazał że można stworzyć historyczną internetową stronę Kongresu Brytyjskiej Kolumbii już w pierwszym miesiącu swojej kadencji.

Zarząd posiada zdolności i doświadczenie w organizowaniu wielkich imprez polonijnych – wyrósł z pięknych tradycji **Polonez Tri-City Polish Association**, ma ambitny plan działalności, właściwe podejście do pełnej informacji o KPK i organizacjach polonijnych i już widoczne są efekty intensywnej pracy, o których może przekonać się każdy oglądając bogatą stronę internetową i Facebook KPK-BC.

Opr. Andrzej Kopczyński, listopad 2013.